

GALERIJA KRUNOMIR

Preпустите се чаробном svijetu, surfajte umjetnost!

<http://www.science.uwaterloo.ca/~kdvorski/>

Email: krunomir@rogers.com

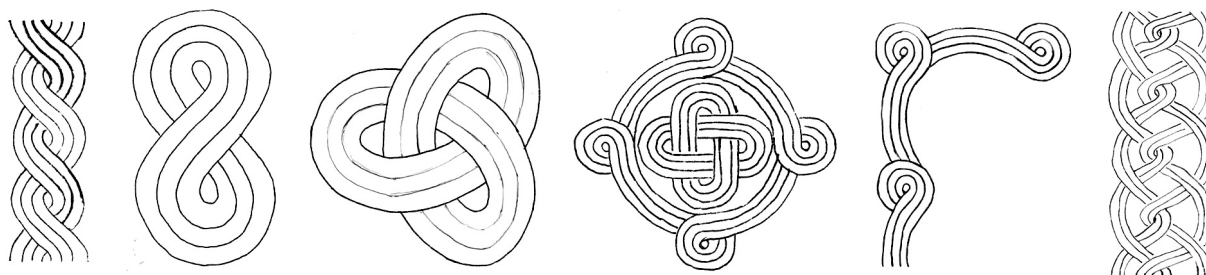
Hrvatika

Krunomir Dvorski

Riječ "hrvatika" otkrio sam slučajno kada sam pogrešno ispisao riječ hrvatica. Istog časa izgovorio sam ju nekoliko puta. Definiciju te riječi nisam znao niti sam saznao ali sam osjetio toplinu njenog značenja. Bez obzira na eventualna druga tumačenja, hrvatika je za mene kratka priča koja opisuje i vrednuje baštinu i proizvode hrvatskog naroda sa ciljem stvaranja i promoviranja pozitivnog imidža o hrvatskom identitetu.

U ovom članku napisao sam nekoliko, na oko nevažnih hrvatika, koje se provlače kroz moj rad i koje su se uvukle u pore hrvatskog čovjeka i čine ga prepoznatljivim.

Hrvatski pleter

Hrvatski pleter – skice za drvorez

Hrvatski pleter je geometrijski ukras neprocjenjive vrijednosti. U njemu se vidi harmonija, složenost i zamršenost života. Svojom magičnom ljepotom ostavlja dojam elegancije i tajnovitost vijuganja. Statičan je ali izaziva aktivni odnos prema njemu. On tjera promatrača da prati linije i analizira njihove putanje. Te putanje izviru, krivudaju i poniru; u pravilu se ponavljaju; lako se produžuju i spajaju sa drugim geometrijskim likovima, biljnim motivima, životinjskim i ljudskim figurama. Često se javljaju i nepravilnosti koje sa svojim lomovima i prekidima potiču na akciju mijenjanja stanja.

Pleter je nerazdvojni pratilac hrvatske povijesti. Javlja se u raznim oblicima na građevinskim objektima, umjetninama, namještaju, suvenirima, odjeći i predmetima za svakodnevnu upotrebu. Koristi se i kao zaštitni znak na mnogim hrvatskim proizvodima. Ponekad ga koriste i drugi narodi... Simpatično ali neobično.

Hrvatski pleter je prepoznatljivi dio kulture, umjetnosti, tradicije i običaja hrvatskog naroda. Nenametljivo popunjava prostor, kao da hoće reći: "I ja sam tu! Dali znate moje ime?" Uvijek je tamo gdje ima Hrvata. Kada je sam dostojno predstavlja hrvatski brand i priča o jednom malom narodu.

Iz riječi pleter izvire nježnost, ljepota, harmonija, dinamika, složenost i snaga. Za tu riječ možemo reći da je i

čarobna. U najtežim situacijama dovoljno je izgovoriti riječ "pleter" pa da se... Probajte to.

*Marija Petković,
drvorez sa detaljima
pletera*

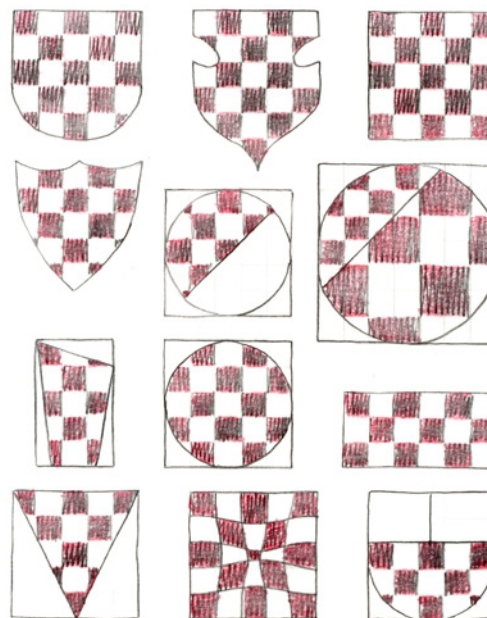
*Majka sa djetetom,
drvorez sa detaljima
šahovnice*

Šahovnica

Šahovnica je jedan od najstarijih simbola hrvatskog naroda i sastavni dio gotovo svih grbova hrvata, uključujući i današnji. Šahovnica je karirana šara sa vodoravnim i vertikalnim poljima u obliku kvadrata koji izmjenično mijenjaju boju. Obično su crvene i bijele boje. Umjesto tih polja često se javlja boja materijala od koga je napravljena. Tako npr. metalne šahovnice na mjestima bijelih polja imaju zlatnu, srebrnu ili brončanu boju. Na kamenim i drvenim podlogama, polja su u reljefnom obliku.

Standardna šahovnica ima dvadeset pet polja (5 x 5). Javlja se i u brojnim drugim kombinacijama, od jednog crvenog polja, do velikog broja kvadrata koji popunjavaju ravne ili zakrivljene vanjštine predmeta. Skladnim izrezivanjem i kombiniranjem sa drugim geometrijskim oblicima nastaju varijacije koje nose poruku hrvatskog podrijetla.

Šahovnica se koristi u promotivne svrhe udruga i događaja, te na mnogim hrvatskim proizvodima. Javlja se na građevinskim objektima, umjetninama, namještaju, suvenirima, odjeći i predmetima za svakodnevnu upotrebu.

Šahovnica, skice za drvorez

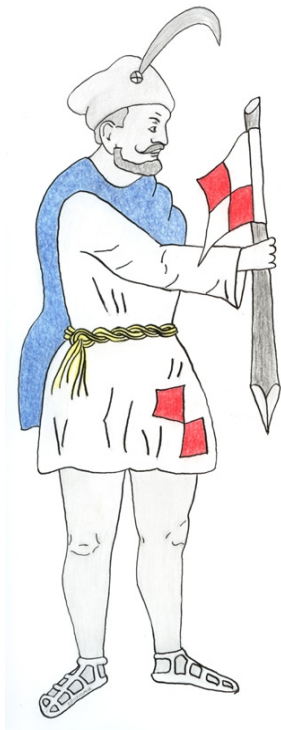
Ruke, drvorez sa detaljima šahovnice u pozadini

Drevni Hrvat

Bujna masta dobronamjernika stvorila je prekrasne legende i lik Drevnog Hrvata.

Legenda o Drevnom Hrvatu

Poslije dugih i teških ratova sastali se tri ljuta kralja na padinama Medvednice da dogovore svjetski mir i naprave grad u koji će dolaziti i rješavati sve buduće sporove. Na sastanak je pozvan i starosjedilac, jedan od petoro braće po imenu Hrvat. Drevnom Hrvatu je naređeno da "zagrebe" crtu na tlu do kuda mu oči vide i od kuda može "zagrabiti" vodu. Poslušni Hrvat zagrebao je crtu i tako označio zagreb (zagrebani prostor) u čijim granicama je izgrađena svjetska metropola za dogovore. Metropola je dobila ime Zagreb a pravo značenja riječi zagreb jednostavno je izgubljeno. Po Drevnom Hrvatu narod tog kraja dobio je ime Hrvati.

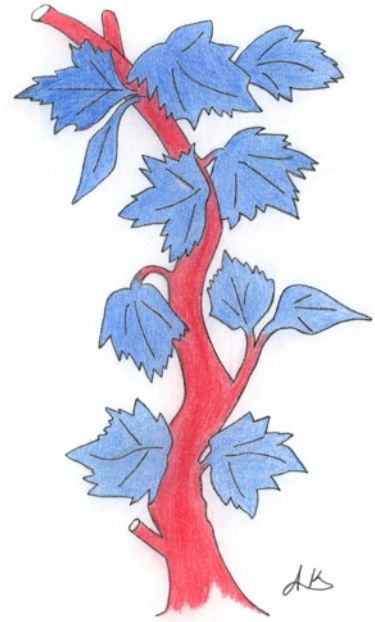

*Skica (lijevo) i portret (desno)
Drevnog Hrvata*

Hrvatica

Opće je poznato da je hrvatica pripadnica hrvatskog naroda. Međutim, u Istarskoj enciklopediji (izdanje 2005.) Đ. Peršurić, S. Radeka i D. Gluhic u članku "hrvatica" pišu nam:

"Hrvatica, istarska autohtona crna sorta vinove loze i najvjerojatnije istarski endem. Odlikuje se snažnim trsom, debelom rozgvom i bujnom vegetacijom. Grozd je valjkast i piramidalan, težine 150–300 g, s velikim okruglim plavim bobicama, osrednje čvrstoće mesa i bezbojna soka neutralnog okusa i mirisa. List je trodijelan ili peterodijelan, srednje veličine i širine, s dugačkom peteljkom. Lice mu je golo i tamnozeleno, a naličje svjetlije. Hrvatica je osjetljiva na sunce, pa grozdovi moraju biti zaštićeni lišćem. Dozrijeva u drugoj pol. rujna i vrlo je rodna. Grožđe je osrednje ali specifične kakvoće, a vino koje daje boje je trešnje, lagano (oko 11 volumnih postotaka alkohola), nježno, fina okusa i mirisa. Hrvatica voli dublje i plodne propusne crvenice u sjeverozap. Istri, gdje je najraširenija i postiže najbolje rezultate. U Istri i sjev. Italiji naziva se još i croatizza, karbonera, corbina, cervina i dr. Dobro uspijeva na dugom i kratkom rezu srednje visokih uzgojnih oblika. Zbog ljupkosti vina koje daje, u Istri je u prošlosti bila značajna u mješavini crnih sorti, dok je posljednjih tridesetak godina zanemarivana. Premda ima interesa za sadnju, zbog nepostojanja sadnoga materijala znatnije se ne širi. Uvrštena je u preporučene kulture u svim vinogorjima Istre i Hrvatskoga primorja, pa će u budućnosti njezin uzgoj vjerojatno postati rašireniji."

Hrvatica, ilustracija pigodom izbora vina u Hrvatskom Domu u Breslau, Ontario

Crna kraljica

U hrvatskoj mitologiji "Crna kraljica" je simbol moći, ljepote i okrutnosti. Ime Crna kraljica vezuje se na Barbaru Celjsku, udovicu hrvatsko-ugarskoga kralja Žigmunda Luksemburškog i kćerku Hermana II Celjskog. Ta žena je zračila elegancijom i neodoljivom ljepotom. Bila je inteligentna i politički vješta. Hrvatskom je vladala sa Medvedgrada. Prema narodnoj predaji hrvata postoji legenda po kojoj je ona sa svojim nadnaravnim moćima stvorila Plitvička jezera. Zbog crne magije, razvratnog i okrutnog ponašanja bila je omražena u narodu. Vjerovalo se da donosi nesreću. Istina je puno blaža.

Crtajući portret Crne kraljice želja mi je da se o njoj stvori novi pozitivan odnos, te da se istaknu njena mudrost, sposobnost vladanja i elegantna ljepota. Interesantno razmišljanje napisala je Uzorita na svom blogu (<http://uzorita.mojblog.hr/p-crna-kraljica/133601.html>):

"Barbara Celjska (1392. - 1451.), kći Hermana II Celjskog za mene je tragičan povijesni lik. Priče o njenom djelovanju, kroz svoju tajnovitu koprenu daju naslutiti da je riječ o vrlo inteligentnoj ženi, veličanstvene, zamamne ljepote.

Kao mlada nezrela djevojka, ulazi u dogovoreni brak sa mnogo starijim muškarcem Žigimundom (Sigismund) Luksemburškim (1368. - 1437.), te postaje njegova IV žena. Primorana muževljevim odsustvima, zemljom vlada čvrstom rukom, bez milosti. Narod je prezire i spreda o njoj svakojake strašne legende. Naziv "Crna kraljica" (Črna) na našim prostorima potječe od njenih noćnih pohoda, spuštanja sa Medvedgrada, crne odjeće i velike

zloće. No jedna od starih priča kazuje da je Barbara spasila narod od velike suše, naredivši kiši da napada i stvori prekrasna Plitvička jezera.

Mene je impresionirala interpretacija njenog lika u divnoj Zagorkinoj knjizi "Kći Lotrščaka". Barbaru Celjsku zamišljam poput ranjene žene, koja pravu, duboku ljubav nikada ne upoznaje, a sama cjeloživotna težnja ka njoj, zadaje joj pečat razuzdane, neshvaćene žene. I sam životni kraj zadaje joj posljednji udarac. Umire pokošena kugom, srednjovjekovnom Crnom smrtnom."

*Crna kraljica - Barbara
Celjska, crtež u olovci*

Zagrebačka Manda, crtež u olovci

Zagrebačka Manda

Manda je jednostavna, simpatična, živahna i vesela djevojka. Osmjeh joj zrači toliko ljepote da bi joj po zavidjele mnoge djevojke. Bujna kosa daje joj "moć" kojoj se mogu obratiti samo oni naj naj dečki. Odjeća i predmeti otkrivaju pravu dimenziju njenog života i pripadnosti.

Postoji legenda po kojoj se na izvoru vode glavnog trga tadašnji Ban obratio Mandi i rekao: "Mando, dušo zagrabi mi". Od tog trenutka po tim riječima grad je dobio ime Zagreb a izvor vode ime Manduševac.

Galerija Krunomir

U galeriji su predstavljeni radovi i životni put Krunomira Dvorskog. Krunomir je u kulturnoj javnosti poznat kao umjetnik iz hobija. Galerija je za njega aktivni kutak u kome se opušta i stvara.

Preпустите се чаробном svijetu, surfajte umjetnost!